

III.

Tárgy: Tájékoztató a Mezőberényben működő nemzetiségi önkormányzatok és hozzá kapcsolódó civil szervezetek munkájáról

Előterjesztő: Burai Éva Mezőberényi Cigány Nemzetiségi Önkormányzat elnöke
Borgula Györgyné Mezőberényi Szlovákok Szervezete elnöke
Cservenák János Mezőberényi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat elnöke
Wagner Márton Német Nemzetiségi Önkormányzat Mezőberény és Mezőberényi Német Hagyományápoló Egyesület elnöke

Készítette: Zolnai Magdolna titkársági referens

Véleményező Bizottság: Humánügyi Bizottság
Pénzügyi és Gazdasági Bizottság
Ügyrendi, Jogi, Közbiztonsági és Esélyegyenlőségi Bizottság

Tervezett döntés: Határozat

Döntés: Egyszerű többségi nyílt szavazással

ELŐTERJESZTÉS

a Képviselő-testület 2015. június 29-i ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

Mezőberény Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 2015. évi munkatervében a júniusi ülésre tűzte ki a Mezőberényben működő nemzetiségi önkormányzatok és hozzá kapcsolódó civil szervezetek munkájáról szóló tájékoztató tárgyalását.

A Mezőberényi Cigány Nemzetiségi Önkormányzat, Német Nemzetiségi Önkormányzat Mezőberény és a Mezőberényi Német Hagyományápoló Egyesület, valamint a Mezőberényi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat és a Mezőberényi Szlovákok Szervezete elkészítette beszámolóját.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, az előterjesztés megvitatása után fogadja el a határozati javaslatokat.

1. határozati javaslat:

Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete a Mezőberényi Cigány Nemzetiségi Önkormányzat városért, lakosságért végzett munkáját megköszöni, a tájékoztatót elfogadja, az abban foglaltakat tudomásul veszi.

2. határozati javaslat:

Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete a Német Nemzetiségi Önkormányzat Mezőberény és a Mezőberényi Német Hagyományápoló Egyesület városért, lakosságért végzett munkáját megköszöni, a tájékoztatót elfogadja, az abban foglaltakat tudomásul veszi.

3. határozati javaslat:

Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete a Mezőberényi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat és a Mezőberényi Szlovákok Szervezete városért, lakosságért végzett munkáját megköszöni, a tájékoztatót elfogadja, az abban foglaltakat tudomásul veszi.

Mezőberény, 2015. június 12.

Zolnai Magdolna
titkársági referens

PH-7134
ÉRKEZETT 2015 JÚN 10.

utóbbi!

lept → Zoltán

Művelődési Polgármesteri Hivatal

Tájékoztató a Cigány Nemzetiségi Önkormányzat eddigi tevékenységeiről.

Elkészítette:

2015 JÚN 10.

Önkormányzatunk a 2014. októberi választások óta működik, de azóta több változáson ment keresztül. Az akkor megválasztott képviselők közül 1 fő lemondott, mert alkalmatlannak találta magát a feladatra. Az utána következő tag, aki a választásokon a legtöbb szavazatot kapta, szívesen vállalta a felkérést, ő úgy érzi, sokat tud tenni ezért a kis közösségért.

Ekkor önkormányzatunk még mindig nem tudta elkezdni a munkát, mert az előző ciklusban működő cigány nemzetiségi önkormányzat olyan mennyiségű adósságot halmozott föl, hogy állami támogatásból nem tudjuk kifizetni, és teljes mértékben ellehetetleníti a kisebbségi önkormányzat munkáját. Mivel egyik képviselőnk az akkori ciklusban is képviselő, sőt elnök volt, felszólítottuk, hogy oldja meg ezt a problémát. Nem tudott semmit sem tenni, hiszen a magánéletében is anyagi gondokkal küzd, ugyanis nem volt rajta a köztartozásmentes képviselők listáján. Méltatlansági eljárást nem kellett lefolytatni, mert önként lemondott képviselői posztjáról.

Ezután szintén új képviselő lépett be, aki alkalmasnak találja magát a feladatra, és elhivatottságot érez arra, hogy minden tapasztalatával és tudásával ezt a közösséget segítse.

Április 20-án az akkori elnök, Ifj. Mezei Tibor lemondott elnöki posztjáról, mert mozgáskorlátozottként nem tudta elvégezni még a kötelező feladatokat sem. A lemondását elfogadtuk, így a jelenlegi felállás április 28 óta működik, mert akkor lett megválasztva Burai Éva elnöknek, Lakatos Sándor pedig elnökhelyettesnek.

A Cigány Nemzetiségi Önkormányzat az óta a következő tevékenységeket végezte:

- részt vett a Nemzeti Munkaügyi Hivatal által támogatott szövetkezeti képzés szervezésében és lebonyolításában. 2 turnusban, 19-19 fővel indult el ez a 10 napos képzés, mely egy új munka- és foglalkoztatási formával ismertette meg a résztvevőket, és alapkompenciájukat fejlesztette. A résztvevők nagy része cigány származásúnak vallotta magát.
- szintén részt vettünk a Türr István Képző és Kutató Intézet által lebonyolított 5-6 és 7-8 osztály elvégzését segítő képzés szervezésében és elindításában. Segítségünknek köszönhetően 16 fő cigány származású, 25 és 60 év közötti felnőtt tanulhat újra, és kap esélyt arra, hogy később szakmát tanulhasson. Ezt a tevékenységünket a továbbiakban mindenképpen folytatni fogjuk, hiszen megkeresésünkre és jelzésünkre indult el ismét ez a képzés. Ígéretet kaptunk a későbbi folytatásra, hogy azok is befejezzék az általános iskolát, akik most a közfoglalkoztatás miatt nem tudtak részt venni ebben a programban.
- a Nemzeti Művelődési Intézet „Több, mint tánc” elnevezéssel egy generációkon átívelő programot indított a mezőberényi cigány gyerekek számára a hátrányok csökkentéséért. A tánc tanulása mellett alapvető ismereteket szerezhetnek

mindennapi életvitelükhöz, és a roma kultúrával is ismertetik őket. Segítségünk és támogatásunk elengedhetetlen a program sikerességéhez.

- pályázatot nyújtottunk be a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Bizottsághoz tematikus tábor megrendezésére. A táborban a gyerekek különböző előadásokon vehetnek részt, mely az egészségmegőrzés, betegségmegelőzés témakörhöz kapcsolódik, és kulturális programokkal tennék színesebbé. A pályázat elbírálás alatt áll.
- a kisebbségi önkormányzat tagjai eleget tesznek a meghívásoknak, tapasztalatcserét folytatnak és együttműködnek más kisebbségi önkormányzatokkal és civil szervezetekkel.
- terveink között szerepel egy megyei sportnap megrendezése, és egy jótékonysági bál szervezése. A rendezvényekből befolyt összeget a rászoruló cigány származású gyerekek és családok támogatására szeretnénk fordítani.

Mezőberény, 2015. június 9.

Burai Éva
Burai Éva
elnök

**Mezőberényi Német Hagyományápoló Egyesület
és a
Német Nemzetiségi Önkormányzat**

Tájékoztató

Tárgy: Tájékoztató a nemzetiségi önkormányzat és az egyesület munkájáról

Országunkat már nem veszélyeztette a tatárjárás, elmúlt a törökveszedelem, de elvéreztek hazánk legjobbjai. Megmaradt a megműveletlen drága föld és a gyulai vár a Körösök vidékén. Az új tulajdonos Harrucken György báró tudta, hogy a sok szúnyog és a bögölylegyek csípéséből nem lehet megélni, ezért messze földről is hívott szorgos, dolgos embereket és letelepítette őket az újratelepülő Mezőberénybe. 290 évvel ezelőtt 1725-ben érkeztek sváb őseink a már 1723-ban idetelepült evangélikus szlovákok mellé.

Művelték a földet, nevelték az állatokat, és lett kézműipar is. Kialakult a település szerkezete, északon a szlovákok, középen a németek, délen a magyarok, később a cigányok települtek le. Az elválasztó utcák lettek a „tótgát”, „németgát”, „magyargát”, majd felépültek a templomok, iskolák, lettek gondozott temetők, kulturális helyek, óvodák (német, tót és magyar), meleg vizű fűrott „ártézi kutak” (tót részen a Frankó kút, „németkút” a főtéren és a Veres kút, valamint a magyar részen a „magyarkút”), ezeket általában a „gáton” belüli lakosok használták.

1945. után a „gátak” jelentőségüket veszítették, mert a kitelepülő szlovákok és a kitelepített (elűzött) németek tulajdonát a Csehszlovákiából áttelepített magyarok kapták meg, ezáltal a nemzetiségi részarányok felbomlottak. Súlyosbította a lakosok helyzetét az 1951-ben Budapestről kitelepítettek magas létszáma, a politikai nyomásgyakorlás módszere és a végrehajtása. A bűnös nemzet, a nemzetiségek kollektív megbélyegzése, rendszeres zaklatás a hatóságok részéről.

A megmaradt és elszármazott mezőberényi németeket az I. Kerületi (német) Evangélikus Egyházközség fogta össze, minden nehézség és üldöztetés ellenére.

Tisztelt Képviselő-testület!

Tisztelt Jelenlévők!

Tájékoztatómat az 1990. évi változásokat követően folytatom.

1991. augusztus 7. dátummal, sok nehézségek és gáncsoskodás ellenére, 15 fő alapító taggal megalapítottuk a Mezőberényi Német Hagyományápoló Egyesületet, melynek jelenleg 86 fő tagja és 15 fő pártoló tagja van.

Az egyesület célja a Mezőberényben és környékén élő német nyelv őrzése és ápolása. Az egyesület a városban és környékén élő német kisebbség érdekeit jeleníti meg és vállalja azok képviselését.

Az 1994-ben megválasztott első Mezőberényi Német Kisebbségi Önkormányzat képviselői tagok a Mezőberényi Német Hagyományápoló Egyesületben, ezért nem ütközött akadályba az együttműködés kialakítása, összehangolása.

Nagy segítség volt, hogy az egyház használatunkba adta az udvari épületet, amelyet felújítás után irodának és klubhelyiségnek tudtunk használni. Elkezdhattuk a „svábság” hagyományait, kultúráját feléleszteni.

Az első német nemzetiségi óvodacsoport 1997. szeptember 1-jén indult a régi „német” óvodában. Jelenleg Katicabogár Evangélikus Német Nemzetiségi Óvodaként működik 2012. szeptember 1-től. Lehetőségeinkhez mérten segítjük és támogatjuk a nemzetiségi nevelést, oktatást. Iskolazászlót adományoztunk az első nemzetiségi nyolcadik osztály ballagása alkalmához (2007-ben). Az első osztályba indulóknak minden évben ismerkedési „szoktató” táborot szervezünk az iskolával közösen. A nemzetiségi osztályokban két-két legjobb „németesnek” könyvjutalmat adunk. Támogatjuk a németnyelvi versenyeken való részvételt, ahol általában szép eredményeket érnek el.

Bízható lehetőség a Mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium igazgatójával megkötött együttműködési megállapodás.

Köszönjük városunk vezetésének az irányunkba biztosított kimagaslóan végzett szakmai munkát.

Az I. Kerületi Evangélikus Egyházközséghez szinte napi rendszerességgel kapcsolódunk. Kölcsönös kapcsolatunk nem kérdőjelezhető meg, ahogyan egy testhez tartozó a szív és a száj is!

Tisztelt Képviselő-testület!

Tisztelt Jelenlévők!

Az előzőekben ismertetettek után következzen a tényszerűség!

A Német Nemzetiségi Önkormányzat és a Német Hagyományápoló Egyesület szorosan együttműködik, csak jellegükből adódó különbséget folytatják külön-külön.

2014. október 12-én a Német Nemzetiségi Képviselő választáson a névjegyzékben a választópolgárok száma 130 fő, ebből 79 szavazott (60,7%)

Wagner Márton 53, Hoffmann Szilvia 52, Rau Mihály 39, Schön András 34 szavazatot kapott.

- Október 21-i alakuló ülésen a Német Nemzetiségi Önkormányzat tagjai: elnök Wagner Márton, elnök helyettes Rau Mihály, képviselő tagok: Hoffmann Szilvia és Schön András.
- Október 22-én Békéscsabán megalakult a Békés Megyei Német Nemzetiségi Önkormányzat, Wagner Mártont megválasztották a vagyonyilatkozat ellenőrének.
- 2014. október 23-án koszorúkat helyeztünk el a Nemzeti ünnepünk alkalmából.
- November 1-jén koszorúzással emlékeztünk a mezőberényi Hősi emlékműnél.
- November 5-én a Mezőberényi Általános Iskolában megbeszélés volt a Márton-napi lampionos felvonulással kapcsolatban.
- November 10-én Békés Megyei Német Nemzetiségi Önkormányzat ülése volt.
- November 14-én nagy sikerrel rendezték meg a Márton-napi lampionos felvonulást a „Katicabogár” Evangélikus Német Nemzetiségi Óvoda főszervezésével. Köszönet illet minden társszervezőt, közreműködőt.

- November 15-én jó hangulatú Márton-napi vacsorát tartottak az I. Ker. Evangélikus Egyházközség szervezésében.
- November 20-án „Az egészség szolgálatában” elnevezéssel – üzemlátogatással egybekötve – szervezett szakmai napot a Famíliatésztá Élelmiszeripari és Kereskedelmi Kft..
- Szintén november 20-án rendkívüli ülés került megtartásra, ahol tudomásul vették Schön András lemondását a mandátumáról.
- November 20-án a Városházán tartotta ülését a Helyi Választási Bizottság, ahol sorsolás útján megállapították, hogy Frey Mihályné kapja a képviselői mandátumot.
- November 22-én Gyomaendrődön Márton-napi nemzetiségi rendezvényt tartottak, Mezőberényt az önkormányzat és a Mezőberényi Német Hagyományápoló Egyesület fiatal tagjai képviselték.
- November 22-én zajlott a Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium gombavató ünnepsége.
- November 27-én felállításra került az I. kerületi német templom kertjében a hagyományos Betlehemes.
- November 30-án megtörtént az első adventi gyertyagyújtás az I. Ker. Evangélikus Egyházközség szolgálatával.
- December 1-jén rendkívüli ülést tartott az NNÖ, Frey Mihályné lemondott mandátumáról.
- December 1-jén tartotta ülését Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete.
- Szintén december 1-jén presbiteri megbeszélésre került sor az I. Ker. Evangélikus Egyházközségnél.
- December 3-án ülésezett a Helyi Választási Bizottság Vida Ferenc mandátumának megállapítása ügyében.
- December 3-án a Fogyatékos Emberek Nemzetközi Napja alkalmából tartott műsort a „Fogjunk Össze” Közhasznú Egyesület, ennek keretében fórumtalálkozóra is sor került.
- December 5-én a „Katicabogár” Evangélikus Német Nemzetiségi Óvoda Mikulás ünnepsége zajlott.
- December 7-én tartották a második adventi gyertyagyújtást a Református Egyházközség szolgálatával.
- December 7-én az I. Ker. Evangélikus Egyház szeretetvendégséget tartott, köszönet a háziasszonyoknak.
- December 7-én Békéscsabáról 30 fős nyugdíjas természetjáró csoportot fogadására került sor a klubhelyiségben, a látogatók megtekintették a templomot.
- December 10-ig Mezőberény Város Képviselő-testülete levélben kért javaslatokat a 2015. évi munkatervéhez.
- December 11-én, érkezett levél az önkormányzattól a közintézményekre nemzetiségi nyelvű felirat kihelyezése tárgyban. Nem szerepel határidő, hogy meddig jutassák el a véleményeket. Esetleg ebben a témában közmeghallgatást kellene tartani.
- December 13-án a Békés Megyei Német Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete közmeghallgatást tartott Gyulán. Este a Békés Megyei Német Önkormányzatok Szövetsége tartotta közgyűlését.
- A Mezőberényi Általános Iskola karácsonyi ünnepséget tartott az I. Kerületi és a II. Kerületi Evangélikus Templomban.
- December 14-én nagy sikerrel zajlott a Karácsonyi készülődés gyerekeknek c. rendezvény. Köszönet illeti a társszervezőket és a közreműködőket.
- December 18-án a Békés Megyei Kisebbségek Napját tartották Méhkeréken.
- December 19-én a szlovákok rendezésében került sor a Mezőberényi Nemzetiségek Találkozására.

- December 21-én a „Leg a láb” Alapfokú Művészeti Iskola folkbált és gyermek táncházat tartott.
- 2015. január 5-én presbiteri megbeszélés volt az I. Ker. Evangélikus Egyháznál.
- Január 6-án 10 órától Vízkereszt napján istentiszteletet tartottak, délután a „Malenkij robot” 70. évfordulójára emlékeztek filmvetítéssel. A szünetben koszorút helyeztek el, és mécsest gyújtottak az emlékoszlopnál.
- Január 11-én a Magyarországi Németek XIX. Gálaműsora volt Budapesten a Kongresszusi Központban.
- Január 12-én a Békés Megyei Hírlapban helyreigazítás jelent meg a január 6-i megemlékezésről.
- Január 14-én a Német Nemzetiségi Önkormányzat és a Mezőberényi Német Hagyományápoló Egyesület rendezvénytervezete leadásra került az OPSKK-nak.
- Január 15-én a Német Nemzetiségi Önkormányzat és a Mezőberényi Német Hagyományápoló Egyesület ajánlást adott le Matajsz János városi elismerésére.
- Január 17-én német nemzetiségi rendezvény, batyus bál volt Orosházán.
- Január 18-án az Eleki Németek Egyesülete és az Eleki Német Nemzetiségi Önkormányzat szervezésében az elhurcolások 70. évfordulójára emlékeztek szentmisén, koszorúzással és mécses gyújtásával.
- Január 19-én hiánypótló történelem órát tartottak az 1946-os mezőberényi kitelepítésről a Petőfi Sándor Evangélikus Gimnáziumban, majd a kitelepítési emlékműnél koszorúztak és mécsest gyújtottak.
- Január 24-én Pál-napi vacsorát tartottak a II. Kerületi Evangélikus Egyházközség szervezésében.
- Január 18-25. között Ökumenikus imahét zajlott a történelmi egyházak szolgálatával.
- Január 27-én a Városházán tájékoztató hangzott el a Zöldövezet Programmal kapcsolatosan.
- Január 30-án újrakezdő köszöntőt tartottak a Városházán a Nemzeti Művelődési Intézet közreműködésével a civilek részére, ahol áttekintették az elmúlt év eseményeit.
- Február 2-án ülésezett az I. ker. Evangélikus Egyházközség presbitériuma.
- Február 5-én ellenőrizték a 2014. évi „Gyümölcsparti” rendezvény pályázati elszámolását, mindent rendben találtak.
- Február 13-án az I. Kerületi Evangélikus Egyház jótekonysági bálján működtek közre.
- Február 14-én az Almáskamarási Német Nemzetiségi Önkormányzat szervezésében „Ki mit tud?”-on vett részt és díjat is nyert Schön Krisztina MNHE tag, sikeréhez gratulált az önkormányzat nevében.
- Február 19-én részt vett a Békés Megyei Német Nemzetiségi Önkormányzatok gyűlésén Békéscsabán.
- Február 20-án a Mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnáziumban Dr. Kugler József Berényiek voltak – Berényiek lettek c. tanulmányát ismertették a diákok számára.
- Február 21-én Gyomaendrődön a Német Nemzetiségi Önkormányzat rendezett hangulatos sváb bált.
- Február 25-én Trauma és tabu, Malenkij robot 1944/45 – 2014/15 címmel emlékkonferenciát tartottak Budapesten az Országházban, melyen az egyesület tagjai is részt vettek.
- Február 28-án a Mezőberényi Népfőiskolai Alapítvány szervezésében „Dámák diadala” farsang-farki forgatag rendezvényre került sor.
- Március 2-án az I. Ker. Evangélikus Egyház presbiteri ülésén vettek részt.
- Március 15-én hazánk Nemzeti Ünnepeén koszorúztak.

- Március 16-án tájékoztató megbeszélést folytatott Dr. Kugler Józseffel a könyvkiadással kapcsolatban.
- Március 17-én a Mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium igazgatójával, Dr. Rückné Mező Györgyivel megkötötték az Együttműködési megállapodást.
- Március 18-án rendkívüli ülésre került sor, ahol a nemzetiségi feliratokról döntöttek a képviselők.
- Március 23-án rendezte a rendezvények megtartásával kapcsolatos teremhasználati díjat (20.000,- Ft) az I. Ker. Evangélikus Egyházzal.
- Március 24-én Táncoktatásért – hagyományokért (Pilisszentiván, 2015. június 16-17.) német táncoktatás képzéssel kapcsolatos megbeszélés volt, ennek támogatásáról már döntött a testület.
- Március 27-én a Békés-Csongrád Megyei Német Iskolaegyesület tartotta közgyűlését Gyulán.
- Március 28-án Gyerekek, unokák, fessünk együtt húsvéti tojást címmel rendezvényt tartottak bundáskenyér uzsonnával.
- Március 30-án ülésezett Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete, aznap este presbiteri ülést tartottak az I. Ker. Evangélikus Egyháznál.
- Április 2-án megbeszélést folytattak Polgármester Úrral a III. Nemzetiségi Találkozóval kapcsolatban.
- Április 9-én „Örökség – kultúra” Oktatási Elektronikus Tudásbázis közvetítésével” című konzultációs bemutató előadás volt Gyomaendrődön a helyi német önkormányzat szervezésében.
- Április 14-én fákat ültettek a Hosszú-tónál a „Minden születendő gyermeknek ültessünk egy fát” program keretében.
- Április 15-én Közös értékeink IV. Nemzetiségi Konferenciát tartottak a szarvasi Gál Ferenc Főiskolán, ahol Sztezsán Tímea sikeres német nemzetiségi bemutató órát tartott.
- Április 17-én kapták meg a feladatalapú költségvetési támogatásról a tájékoztatót, 82 pontot értek el, országosan az első 10%-ban szerepel Mezőberény, a megyében a legjobb. Ez 3.014.904,- Ft támogatást jelent, ebből 1.507.452,- Ft került átutalásra az önkormányzat számlájára.
- Április 20-án rendkívüli ülés keretében döntöttek az iskolaépület átadásával kapcsolatban.
- Április 21-24. között Orosházán német nyelvi versenyt tartottak iskolásoknak, gimnazistáknak.
- Április 22-én Polgármester Úrnál megbeszélés folyt a névtáblák kihelyezéséről. Az egyeztetésen Rau Mihály elnökhelyettes is részt vett, és a szlovákok is képviselték magukat. A költségek egyharmados megosztásáról döntöttek. A táblák a Városháza, a művelődési ház, a könyvtár és a múzeum épületére lesznek kihelyezve.
- Április 23-án a Békés Megyei Német Nemzetiségi Önkormányzat ülésezett Békéscsabán.
- Április 30-án közös tájékoztató megbeszélést tartott a Német Nemzetiségi Önkormányzat és a Mezőberényi Német Hagyományápoló Egyesület.
- Május 1-jén tartották a ballagási ünnepséget a Petőfi Sándor Evangélikus Gimnáziumban, a legjobb németes tanulónak könyvjutalmat adtak át.
- Május 9-én Mezőberény adott otthont a III. Békés Megyei Nemzetiségek Napja rendezvénynek a Nemzeti Művelődési Intézet szervezésében, ahol az elnök Wagner Márton tájékoztatót tartott a németek Mezőberénybe településének 290. évfordulója alkalmából
- Május 9-én megemlékezést tartottak és koszorúztak a Mezőberényi Németek Kitelepítési Emlékművénél.

- Május 16-án Dél-Magyarországi Evangélikus Találkozóra került sor Bonyhádon.
- Május 25-én a „Katicabogár” Evangélikus Német Nemzetiségi Óvoda tartotta tanévzáró istentiszteletét a templomban.
- Május 25-én a Német Nemzetiségi Önkormányzat és a Mezőberényi Német Hagyományápoló Egyesület közös ünnepi klubdélutánja zajlott a klubhelyiségben.
- Május 29-én a „Katicabogár” Evangélikus Német Nemzetiségi Óvoda Margaréta és Napsugár csoportjainak volt évzáró műsora.
- Május 30-án a Mezőberényi Általános Iskola záróhangversenyére és a képzőművészeti kiállítás megnyitójára került sor az OPSKK-ban.
- Június 2-7. között Stuttgartban evangélikus találkozót tartottak, melyre Mezőberényből is utaztak az egyesület tagjai.
- Június 6-án a „Katicabogár” Evangélikus Német Nemzetiségi Óvoda Pillangó és Szivárvány csoportja adott műsort az évzáró és ballagás alkalmából.
- Június 13-án az általános iskola ballagási ünnepségén könyvjutalomban részesült a két legjobb németes tanuló.
- Június 18-án az általános iskola évzáróján lesz hasonló könyvjutalom átadás a német nemzetiségi osztályokban.

Tisztelt Képviselő-testület!

Tisztelt Jelenlévők!

Tájékoztatóm szíves figyelmükbe ajánlom.

Mezőberény, 2015. június 16.

Wagner Márton
elnök

Mezőberényi Német Hagyományápoló Egyesület
Német Nemzetiségi Önkormányzat
Békés Megyei Német Nemzetiségi Önkormányzat képviselője

**MEZŐBERÉNYI NÉMET
HAGYOMÁNYÁPOLÓ EGYESÜLET**
Verein zur Pflege der deutschen
Traditionen in Mezőberény

A Mezőberényi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat és a Mezőberényi Szlovákok Szervezetének

Beszámolója 2015.

A Mezőberényi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat és a Mezőberényi Szlovákok Szervezetének célja, hogy ösztönözze a Mezőberényben élő szlovákságot:

- azonosságtudatának megtartására,
- anyanyelvének tanulására, használatára,
- segítse kultúrájának megőrzését, fellendítését,
- megőrizze és átadja hagyományait az utókornak,
- a nemzetiségi valláskultúra értékeinek feltárása és megőrzése,
- elősegítse a Mezőberényi szlovákság történelmének, társadalmi helyzetének, fejlődésének tudományos kutatását.
- ápolja az anyaországi kapcsolatokat

A Mezőberényi Szlovákok Szervezete 23 éve alakult. A szervezet két kulturális csoportot ölel fel: a Szlovák Pávakört és a Hagyományörző Klubot. A csoport legkifejezőbb megnyilvánulása az életmódhoz, a hagyományok kultúrájához, a jeles napi szokásokhoz és a tárgyi emlékekhez való ragaszkodás.

A szervezet tagjai nagy szükségét érzik annak, hogy hagyományt őrző programokat, szokás anyagokat megmentsek az elhalástól, és ezzel kapcsolatos ismereteiket átadják az utókornak. Azoknak, - óvodásoknak, iskolásoknak, fiatal családoknak -, akik közkincsé tehetik kulturális értékeinket attól a környezettől, amelyben élnek.

A közösségi élet fenntartását szolgáló klub-foglalkozások, az összetartozás érzése, mind-mind nagyon fontos tényező a mai, rohanó világunkban.

A Pávakör rendszeresen szerepel helyi, megyei és országos rendezvényeken, ahol kiemelkedő helyezéseket érnek el.

Rendezvényeink a kultúra tovább éléséhez elengedhetetlenül szükségesek, hiszen így gazdagodhatunk – a múltra való emlékezés által, és így tudjuk a kulturális értékeinket megőrizni és tovább adni.

Fontosnak tartjuk, hogy:

- a véleményünkkel, ötleteinkkel és aktív közreműködésünkkel tovább ápolni Mezőberény nemzetiségi kultúráját.
 - Mezőberény minden korosztálya számára tartalommal megtölteni a nemzetiségi hagyományörző programokat, ezáltal is erősíteni a közösségi összetartozást,
 - Fenntartsuk a meglévő jó kapcsolatunkat a II. kerületi Evangélikus Egyházközséggel,
 - A Nefejejs tag óvoda szlovák csoportjai 3/3 működjenek, fejlődését folyamatosan tudjuk segíteni közös rendezvények szervezésével, az együttműködésünk hatékonysága érdekében.
- Városi szinten több generációval dolgozunk és közvetítjük számukra a szlovák nemzetiségi kultúrát, gasztrókultúrát, evangélikus egyházi kultúrát és szlovák zenei kultúrát.

Választások:

2014 évben nagy hangsúlyt fektettünk a nemzetiségi parlamenti képviselő és a nemzetiségi önkormányzat választásával kapcsolatos névjegyzékbe regisztrálással. Felhívtuk a városlakók figyelmét a regisztráció fontosságára, 155 fő regisztrált a határidőig. A választáson 135 fő vett részt és adta le voksát a 4 tagú nemzetiségi önkormányzati képviselőkre.

A Mezőberényi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat képviselőtestülete 2014 évben került megválasztásra, a jogszabályi keretek között törvényesen működik.

Képviselők: Cservenák János elnök, Borgula György elnökhelyettes, Bartó Andrásné és Drenyovszki Györgyné tagok. Megválasztásra került a szlovák nemzetiségi parlamenti szószóló Fuzik János személyében. Megyei Szlovák Önkormányzati képviselővé választották Cservenák Jánost. A szlovák nemzetiségi önkormányzat üléseit rendszeresen megtartja, alkalmanként rendkívüli ülést és az évi közmeghallgatást is december hónapban.

A Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat és a Mezőberényi Szlovákok Szervezete egymást kiegészítve, közösen szervezi programjait, vesznek részt rendezvényeken, eseményeken. Munkájuk során kölcsönös együttműködésre törekednek, hiszen a céljuk is közös.

Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat 12 alkalommal nyelvtanfolyamot szervezett az érdeklődők számára az elmúlt időszakban.

Visszatérő, helyi rendezvényeink dióhéjban.

Jeles napi hagyományokat, szokásokat, a Farsangot, Húsvét ünnepét és a Pünkösdi egyházi ünnepet is megrendezzük minden évben. Húsvétkor a templomkertben Skolka András és a templom előtt id. Jeszenszky Károly szobrait megkoszorúzzuk, emlékezünk rájuk.

A Tópart vendéglő megfelelő helyszínt ad több rendezvényünknek, hisz tagjaink felajánlásai a szlovák tárgyi emlékek gyűjteménye az emeleti szlovák közösségi térben található. Megyei kiadvány megjelenésével lehetőség szerint, propagáljuk a Tópart vendéglő szlovák szobáit.

Az utóbbi időben több alkalommal főztünk szappant a Jeszenszky úti udvaron. A kereslet egyre nagyobb a tradicionális termék után. Ismertetőt készítünk a főzés hagyományáról és a természetes jó hatásáról.

Gasztronómiai alkalmak és a hagyományok felelevenítésére, a régi szlovák szokások számbavételére, megismertetésére is rendszeresen sort kerítünk, amelyeken saját készítésű szlovák nemzetiségi ételek kerülnek felszolgálásra /haluskafőzés, lekvár főzés, sült tészták dagasztott tészták/. Mamicska konyha főztjeivel is megnyertük a városlakók és az alföldi szlovák települések érdeklődését. A Nefelejcs tagóvoda csoportjai részére minden évben főzünk haluskát, bemutatjuk a készítését és jó ízűen esznek a gyerekek. 2015. évben öt félélt kóstolhattak meg. Nagymamáink sütötték városi süteményverseny 3. alkalommal került megrendezésre, társultunk a szervezésben. A városból közel 50 süteménnyel neveztek a versenyre, így több generáció képviselte magát. Kiadásra került a 2. süteményes könyv, így közvetítve minden korosztály számára a régi idők süteményeit.

Töltött káposzta fesztiválon szlovák hagyományoknak megfelelően főztünk 400 tölteléket mind három alkalommal, mely sajnos kevésnek bizonyult. A dekoráció és a megjelenése a szervezetnek nagyon fontos, ezért is ragaszkodunk a régi idők tárgyainak bemutatására.

Minden év visszatérő alkalma a karácsonyra készülődés. Immár 6 alkalommal szerveztük meg a városi adventi gyertyagyújtást a három történelmi egyház négy gyülekezetével közösen. A rendezvény sikeres, sok érdeklődőt vonzó rendezvény. Már négy alkalommal szerveztünk Újév köszöntőt Polgármester Úrral a városlakók részére, melyen sok városlakó vett részt.

Nemzeti ünnepek alkalmával bekapcsolódunk a városi programokba.

Nem rendszeresen ismétlődő rendezvények, programok dióhéjban.

Büszkék vagyunk azokra a rendezvényeinkre, általunk megtartott eseményekre is, melyek nem térnek vissza minden évben, de alkalmat kínálnak bemutatkozásra, céljaink, munkánk megismertetésére. A helyi sajtóban tájékoztatjuk a város lakosságát az elmúlt időszak rendezvényeiről és a nemzetiségi önkormányzat és szervezetünk munkájáról.

Május 1. a Civil majálison részt vettünk ahol a tagjainknak népi ételt főztünk.

A Megyei Vadásznapon mutatkoztunk be és főztünk öregtarhonyát több üsttel. A vendégek pozitív elismeréssel nyilatkoztak a dekorációnkkal, megjelenésünkkel kapcsolatosan, és aki éhes volt jóízűen kóstolta az öregtarhonyát.

Éves munkánk szorosan kötődik a Szlovák Pávakör munkájához. Programjaikat támogatjuk: anyagi segítséget nyújtottunk a viselet felújítására, segítünk fellépéseik, utazásaik szervezésében. A szlovák és magyar minősítőn minden alkalommal arany és ezüstminősítésben, részesültek. 2010. évben Békés Megye Nemzetiségeért kitüntetésben, 2011-ben Mezőberény Kultúrájáért elismerésben részesültek. 2012. évben a Népek zenéje, népek tánca országos versenyre beneveztek és a döntőig jutottak, amit Szegeden rendeztek meg, ezüstminősítésben, részesültek. 2013-ban Mezőtúron a Dömötör napi kórus találkozó I. helyezést értek el, nemzetiségi csoportként. A Pávakör sok felkérést kap bemutatkozásra a szlovák lakta települések rendezvényeire, lehetőség szerint a felkérést elfogadják és méltón képviselik Mezőberény szlovák zenei kultúráját. Jelenlegi vezető: Bartó Andrásné Citerán kísért Ocsovszki Ildikó és Kesjár Dankó.

Várossá nyilvánítás 25 éves évfordulója alkalmából több városi rendezvényen részt vettünk és szerveztünk 3 napos kulturális rendezvényt.

Mezőberényi szlovákok életéből a szervezet rendezvényeiről képeket láthatott a nagyközönség a 25 éves várossá nyilvánítás évfordulója alkalmából. FOTÓ kiállítás 25 év képekben címmel került megnyitásra Virág Mihály nyitotta meg a kiállítást. Az érdeklődés azért volt nagy, mert rendezvényeink alkalmával sokan felfedezték magukat az elkészített fotókon.

Nobik Erzsébet nyugalmazott evangélikus lelkész is szolgálatával a szlovák nyelvű istentisztelettel megható pillanatokkal tud emlékezetessé tenni egy egyházi alkalmat.

Emlékeztünk a Tót temetőbe, volt szlovák est szlovák zenével, orgona hangverseny, szlovák ételek, szlovák hagyományörző délután, sok vendég és érdeklődő közönség számára.

Kapcsolatok, közös rendezvényeink helyi szervezetekkel

A Nefelejcs tag óvoda szlovák csoportjaival szoros kapcsolatban állunk, rendszeresen részt veszünk egymás rendezvényein. (Szilvalekvárfőzés, Télapó ünnepség, Haluskafőzés) Az óvodában a gyerekek szlovákmondókát és énekeket tanulnak. A „ballagó” óvodások hasznos útravalót kapnak az Szlovák Nemzetiségi Önkormányzattól és a Mezőberényi Szlovák Szervezettől. Az óvodai ballagáson megköszönve az óvodapedagógusok szlovák területen végzett munkájukat, a szülőknek pedig hogy gyermekeiket a Nefelejcs tagóvodába írták és közös segítséggel együttműködve dolgozunk az értéktanteremtő munkával. A ballagó gyermekek az elmúlt évben tornaszakot kaptak, melyen Mezőberény felirata szlovákul szerepelt, azért, hogy tudják a város nevét szlovákul. Több közös rendezvényünk volt az elmúlt évben is. Az óvodások minden rendezvény alkalmával szlovák kulturális műsort mutatnak be.

A nyári szünetben egy tagunk felajánlotta Gyomaendrődön a hétvégi nyaralóját és hívta meg az óvodásokat kirándulni. A Nemzetiségi Önkormányzat hajókázást biztosított a gyerekeknek. Főztünk paprikás krumplit ebédre, sikere volt a palacsintának és a jégkrémnek is. Szervezetünk tagjai meghívják az óvodásokat a Laposi kertekbe ősszel a szüretre, az érett gyümölcsök bemutatására és kóstolására. A háziszappan főzése, készítése szintén közös program, a kész szappanból kapnak a gyerekek, hogy otthon kipróbálják a jó mosóhatását. Az őszi programjaink között szerepel még az óvodában a kézműves foglalkozás, ahol az idős szervezet tagjai csuhéból, kóróból és termésekből készítenek játékokat.

Az iskolások is érdeklődve tanulják a szlovák mondókákat, énekeket esetleg régi szokásokra, hagyományokra kíváncsiak. Az év utolsó közös rendezvénye a Városi Adventi gyertyagyújtás, ahol az óvodások műsorral készülnek. Az óvodai szülőértekezleteken is részt veszünk, ahol a szlovák óvoda fontosságára, a népszámlálás és választások sikere érdekében

motiváljuk a szülőket arra, hogy a szlovák nemzetiség jövője működése nagyon fontos, kértük támogatásukat.

A város által hirdetett rendezvényeken is részt veszünk. Ezek a nemzeti ünnepeken való megjelenés, és a Berényi Napokhoz kapcsolódó rendezvények.

A OPS Kulturális Központtal és a Muzeális Gyűjteménnyel is szoros kapcsolatot ápolunk. Közös rendezvényeink sora bizonyítja partnerségünket. Szabó Antal és Szabó Antalné emlék kórustalálkozó megrendezése is közösen történik, népes számú fellépő csoport meghívásával. Múzeumok éjszakája rendezvényen szívesen képviseljük a szlovák gasztrokultúrát (lebbencs, mákos guba, pattogatott kukorica) Az elmúlt ősszel részt vettünk a kukorica napokon ahol málét, kását kínáltunk. A tök estén a töklámpások és a finom sült tök vonzotta az érdeklődőket. Idei évben látványsütést mutatnak be a szervezet tagjai, pogácsákat készítenek az érdeklődőknek. A látványsütőt Szikora János vállalkozó ajánlotta fel állandó használatra, mely nagy segítség a rendezvényeken.

A „Leg a láb” Alapfokú Művészeti Iskolával együttműködési szerződést kötöttünk, mely közös programok megvalósítását szolgálják. Tervünk ősztől egy szlovák tánc koreográfia betanítása a gyerekekkel.

Jó kapcsolatot ápolunk, a helyi német közösségekkel, kölcsönösen részt veszünk egymás rendezvényein.

A kisebbségek napja a három nemzetiségi önkormányzat szervezésében minden év decemberében megrendezésre kerül, ahol mindegyik nemzetiség beszámol éves tevékenységéről, szlovák nemzetiség szervezte egy vacsora keretében a 2014 évit.

Rendezvények vidéken, külföldön dióhéjban

Az Alföldi Szlováksággal igen élénk a kapcsolatunk: Csorvás, Békéscsaba, Tótkomlós, Csabacsúd, Kondoros, Gerendás, Szarvas, Kétsoprony, Békés, Elek. Szinte minden megyebeli szlovákok által lakott településre rendszeresen ellátogatunk. Kiskőrös, Miske, Szeged szlovák nemzetiségével is tartjuk a barátságot. E kapcsolatokat szervezett programokon való részvétel jelenti, a népdalkörök találkozójától kezdve a disznótorral bezárólag.

Minden évben van lehetőség egy Szlovákiából érkezett színházi előadást megtekinteni Békéscsabán. A nemzetiséghez kapcsolódó gasztronómiai versenyeken és bemutatókon is rendszeresen részt veszünk helyi tradicionális ételekkel, és a szappanfőzéssel. Békéscsabán „Békében Békésben” c. rendezvényen)

Az elmúlt időszakban több alkalommal eljutottunk megyén kívül megrendezett eseményekre is, pl. Kiskőrösre, Keszthelyre, Miskére.

A Kolárovo-i (Gúta) Szlovák Kulturális Kör meghívására több alkalommal helyeztünk el koszorút Cirill és Metód ünnepe alkalmából. A gútai civil szervezettel szoros baráti kapcsolat alakult ki az évek alatt. Rendszeresen látogatjuk egymás rendezvényeit, segítjük egymást pályázatok megvalósításában, egyre erősebb munkakapcsolatot hoztunk létre. Elmúlt időszakban ünnepelték megalakulásuk 15 éves jubileumi ünnepségüket, szlovák nemzetiség Mezőberényből is köszöntötte őket.

Brezova Pod Bradlom evangélikus egyházközségével a közös orgonakészítő személyének (Sasko) köszönhetően egyházi, baráti kapcsolat alakult ki a két szervezet között. Anyaországi kapcsolatunk Brezova Pod Bradlom evangélikus egyházközségével évek hosszú során alakult ki, rendszeresen találkozik a két civil szervezet. 2014. évben az evangélikus férfikórusuk mutatkozott be, és a lelkészükkel közös szlovák magyar istentisztelet volt.

Kapcsolataink és értékeink.

Nagykövet úr bemutatkozása Budapesten a nagykövetségen történt meg 2014-ben.

Budapesti Szlovák Intézet Igazgatója személyesen járt Mezőberényben szlovák rendezvényen, folyamatos a kapcsolattartás.

A szlovák diplomáciát képviselő főkonzul úr több alkalommal tett látogatást Mezőberényben.

A Bratislava-i Határontúli Szlovákok Hivatallal kapcsolatunk szoros a pályázatok miatt, Békéscsabán találkoztunk az intézet igazgatójával.

Magyarországi Szlovákok Szövetsége civil szervezettel az együttműködés jó, anyagi és erkölcsi támogatással segítik munkánkat.

Magyarországi Szlovák Szervezetek UNIÓ-ja is segíti országosan az együttműködést rendezvényekkel és érdekképviseleti munkával.

Ifjúsággal a kapcsolatunk /középiskolások/ a közösségi szolgálat területén mutatkozik meg. Örömmel vállaltuk a fiatalok jelentkezését a közösségi munkára. A megye középiskolaiba /Mezőberény, Gyula, Békéscsaba/ számolnak be a civil közösségi munkáról, Mezőberény szlovák nemzetiségi szervezetéről 5 fő jelentkezett és végzi a munkát közösségi közművelődés, és civil munka területén. Megítélésük, hogy nagyon változatos és sok kulturális rendezvény alkalmat ad a rendezvényszervezés, a hivatástudat a pontosság, a hiteles tájékoztatás, és a munkára nevelés területén. Azt gondolom, hogy a fiatalok bekapcsolódnak és dolgoznak a városi rendezvényeken.

Mezőberényi fogyatékos fiatalokkal is volt az elmúlt évben közös rendezvényünk. A házi szappanfőzést jöttek el megnézni a Földi Harmónia Ház gondozottjai. A cél az volt, hogy megpróbálják ők is a napközibe főzni a szappant foglalkoztatás keretében.

Mazsorett együttes a következő fiatalokat megmozgató közösségi kulturális csoport. Európa bajnokok és Ők is szívesen vesznek részt rendezvényeinken.

Tárgyi emlékeinket képezi a **Tót temető bejáratánál összegyűjtött gót betűs sírkövek**, sírkertté alakítva őseinkre emlékezve. Évente több alkalommal takarítjuk, gondozzuk a kertet.

Partneri együttműködés a vállalkozókkal és partnerekkel.

A Família tésztagyárral az elmúlt évben közösen az öregtarhonya receptjét szlovák nyelvre lefordítottuk és a tarhonya tasakján olvasható az ajánlásunk. Értéktár ajánlást készítettünk 4 (csigatészta, tarhonya, lebbencs, eperlevél) nagyon finom általuk gyártott tésztáról, amit a szlovákság tradicionálisan használ. Együttműködésünk van a Bonita Finom Pékárú Kft.-vel, aki a nagymamáink által sült receptekből válogatva kisüzemében gyártja a sütit, mely eljut az ország minden tájára.

Madarász tanyán táborok alkalmával segítettünk és készítettük el a gyerekeknek a mákos gubát és pattogatott kukoricát. Több nyári rendezvény helyszíne volt a tanya ahová tagjaink szívesen jönnek el. Evangélikus tábor gyermekeinek étkezést biztosítottunk.

A helyi médiával a kapcsolatunk jó, folyamatosan tájékoztatja a lakosságot rendezvényeinkről, munkánkról. (kábel tv, városi újság) Országos médiával tartjuk, a kapcsolatot egy-egy rangos rendezvényről tudósítanak. (DOMOVINA, L'udové noviny – Magyarországi Szlovák Újság). A szlovák 2015. Nas kalendár oldalain is megjelentünk. Békéscsabai régióban élő szlovák nemzetiségről kiadványt készített a Békéscsabai Szlovák ház, ahol Mezőberényről is kaphat az érdeklődő információt. A városi honlapon a rendezvényeink folyamatosan megtalálhatók a képgalériában képekkel megjelenítve.

Együttműködünk a Magyar Művelődési Intézettel több közös rendezvény szervezésével. Értéktár bemutatók Doboz, Békéscsaba, nemzetiségi rendezvények kultúra és gasztronómia területén. Körös völgyi sokadalom rendezvényen 2015.június 26. Gyulán a Szlovák pávakört kérték fel lesz a nyitó műsorra, szlovák gyűjtésű népdalokkal.

Kultúra Örökség Szegedi Igazgatósága megkeresésére, dolgozunk a Mezőberényi szlovák tradicionális értékek internetes „suli net” program feltöltésén a világhálóra. Mezőberény történetéből indulva a szlovák hagyományok és értékek anyagát szeretnénk feldolgozni.

Mezőberényi értéktárba készülnek az anyagjaink több témában: Szlovákok szervezetének élete, munkássága. Szlovák pávakör és a szlovák népdalgyűjtemény feldolgozása. Szlovák nemzetiség tradicionális értékei gasztronómia területe. Városi adventi gyertyagyújtás rendezvénye.

Városi Képviselő Testülettel közösen gesztus értékű határozat született a négy közintézmény többnyelvű / szlovák, német, magyar/táblák elhelyezésére. Városháza, Művelődési ház, Múzeum és Könyvtár. A szlovák nemzetiség a Nefelejcs tagóvodára elhelyezendő tábla elkészítéséről is döntött. A táblák készítése folyamatban van.

Pénzügyek:

A Szervezet bevétele tagdíjból, adó 1%-ból és pályázatokból származik, a Nemzetiségi Önkormányzat központi költségvetésből és feladatalapú támogatásból működik. A vezetés önkéntes társadalmi munkát végez, anyagi juttatás nem történt számukra az elmúlt időszakban.

Hisszük, hogy a városértékeinek növelése révén Mezőberényt egy olyan kisvárossá varázsolhatjuk, ahol békességben, nyugodt körülmények között élnek a szlovák, magyar, német és roma nemzetiségű emberek.

A Mezőberényi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat, és a Mezőberényi Szlovákok Szervezete annak érdekében végzi szerteágazó tevékenységét, hogy a város újratelepítésekor elsőként ideérkezett, később is jelentős számú szlovákság emlékeit, nyelvi hagyományait, identitását megőrizze a település.

2014. ESEMÉNYEI KÉPEKBEN.

További képek a Mezőberény város honlapján találhatóak.

Kiállítások, múzeumi előadások, városi rendezvények, vidéki szlovák kapcsolatok építése, anyaországi kapcsolatok, szlovák pávakör szereplései, vállalkozókkal együttműködések létesítése bizonyítja sokszínű nemzetiségi munkánkat. A Mezőberényi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat és a Mezőberényi Szlovákok Szervezete beszámolóját kérjük, tudomásul venni és elfogadni szíveskedjenek.

Borgula György
Borgula Györgyné
MBSZSZ elnöke

Mezőberény 2015-06-17

Cservenák János
Cservenák János
MSZNÖ elnöke

